

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

«Подорож до країни Періодики»

Правила роботи з періодичними виданнями

Інформаційний практикум для учнів 3 класу

Миколаїв, 2020

Мета: Навчити читачів практично розрізняти дитячі періодичні видання (дитячий журнал, дитяча газета); знаходити їх характерні ознаки та відмінності.

Завдання: навчити визначати складові періодичних видань; ознайомити з правилами роботи з різними виданнями.

Хід роботи:

Любі діти, зараз вже важко уявити собі ті часи, коли не було ні газет, ні радіо, ні телебачення, ні Інтернету. Люди не тільки не знали про те, що відбувається у світі, але й про події у своїй країні дізнавалися через місяці, а то й роки. Якщо треба було повідомити щось важливе, уряд розсилав по містах і селах гінців з царськими указами і розпорядженнями. Але вони доходили не до всіх громадян. У більшості випадків новини розносили мандрівники, які дізнавалися про те, що де сталося, від таких же, як і вони самі, мандрівних людей. Зазвичай за достовірність цієї інформації ніхто не відповідав.

Сучасні газети і журнали вже більш оперативні і інформативні. До речі, а чи знаєте ви, як можна назвати газети і журнали одним словом? (*Періодика*). **Періодика** – це грецьке слово, воно означає «те, що повторюється, чергується». Це друковані видання, тобто газети і журнали. Саме з них ми дізнаємося про новини та отримуємо відповіді на цікаві для нас питання. А називають їх періодикою, тому що вони виходять із друку періодично, через певні проміжки часу. Деякі газети – щодня, інші – раз на тиждень, а журнали – переважно один раз на місяць.

Давайте пригадаємо, чим газети відрізняються від журналів? (*У газет, на відміну від журналів, немає обкладинки, бо вони починаються з титульної сторінки*).

Газета – це періодичне видання з постійною назвою, що виходить у короткі проміжки часу і містить офіційні документи, оперативну (важливу) інформацію, матеріали з актуальних питань суспільства, уривки з літературних творів, фотографії, рекламу, об'яви, поради тощо.

Саме з газет ми дізнаємося про події, які відбулися в нашій країні та за її межами, де знайшли корисні копалини, чого досягли наші учені та спортсмени. Разом з газетами до нас приходять багато чудових людей. У газетах надруковано

їхні портрети, розказано про їхню роботу. Як ви, думаєте: звідки газети дізнаються про події, які відбулися в нашій країні та за її межами?

В усіх кінцях земної кулі в них є свої розвідники – кореспонденти. Це вони уважно слідкують за життям, і про все повідомляють газету. Телефоном, телеграфом, Інтернетом приходять новини в редакцію. А наступного дня про них газета розкаже своїм читачам. Друкують газети спеціальні машини в друкарнях.

А яка ж історія виникнення газет?

В 1 столітті до н.е. в Римі тодішній правитель Юлій Цезар наказав поставити гіпсові плити, на яких повідомлялось про різні події життя міста, розміщувались оголошення.

Пізніше, в 16 ст. у місті Венеції на вулицях продавалися рукописні листи з новинами та оголошеннями. Ціна такого листа – одна монета, яка називалася "газета". Звідси і пішла назва – газета.

В Україні перша газета з'явилася у Львові, називалась вона "Львівський кур'єр". Пізніше по всій Україні почали виходити газети, які активно друкуються і сьогодні.

Коли ви тримаєте в руках свіжий номер газети, одночасно з вами такий же номер читають тисячі людей. Це тому, що газети друкуються величезними накладками, у багатьох примірниках.

До речі, зараз газета вміщує багато рекламних заголовків та оголошень. Раніше про це навіть і подумати не могли. А перші, хто створив «рекламу» в газеті, були англійці, ще в XVII столітті. Оголошення, яке вперше було опубліковано в «друкованому виданні», несло в собі «крик про допомогу» — пропала собака у короля Карла II.

Газету та журнал роблять багато людей – кореспонденти, редактори, складачі, друкарі. А ще ті, хто виготовляє газетний папір, друкарські фарби.

Матеріали в газеті дуже різноманітні. Тому важливі публікації, виділяють більшим шрифтом.

Друже, дуже важливо уміти читати газети. На читання всієї газети треба затратити години. Як же обрати потрібну газету, статтю в ній, щоб вам було цікаво?

Можна обрати видання за власними інтересами. Яке це має бути видання? Пропоную вам відчувати себе справжнім редактором, верстальником і фотокореспондентом газети. Пропоную провести практичне завдання, під назвою **«Гарячий випуск»**.

Ви самі наповните газетні сторінки тією інформацією, картинками, яка, на вашу думку, буде цікава вам і вашим одноліткам. Кожен з вас за 5-10 хвилин має наповнити шаблони інформацією (**Додаток**).

У вашій газеті можуть висвітлюватися: новини школи і класу, цікаві факти про вчителів, лайфхаки з навчання, відповіді на питання контрольних робіт, інформація про природу, ігрові завдання, новинки ігрової індустрії, інформація про порода собак, котів, щурів та інших тварин, це може бути навіть посилання на інстаграм сторінку улюбленого співака. Тобто, будь-яка інформація. Меж не існує, але не забувайте про рекламу, гучну назву газети і назви статей. Ілюстрації створюйте на власний розсуд.

Після завершення ми познайомимось з вашими виданнями.

Уміння працювати з подібними виданнями вам знадобиться в подальшому, адже багато видань перейшло у Всесвітню мережу.

Коли ми беремо в руки свіжий випуск, то для видання починається нове життя. Не поспішай перегортати сторінки лише в пошуках яскравих малюнків.

У кожного читача з часом виробляється власний ритуал читання газети. Деякі починають з першої сторінки і послідовно доходять до останньої. Інші - навпаки, починають з останньої, просуваючись до першої. Багато в чому читання газет носить вибіркового характер.

Якщо книги читають у більшості випадків сторінка за сторінкою підряд, то газету читають, зазвичай вибірково

Але як же правильно читати газету?

Давай роздивимось ці питання детально.

- Будьте уважними! Газети розкажуть вам про найважливіші події, що відбуваються в усьому світі.
- Починайте читати газети з перегляду заголовків усіх статей. Це допоможе вам вибрати потрібні важливі і цікаві матеріали.

- Читайте кожну статтю уважно, відзначаючи, що головне в ній і чого вона вчить
- При читанні газет користуйтеся картою. Знайдіть на ній ті місця, про які розповідається в номері.
- Пояснення незрозумілих слів знайдіть у словнику, або запитай у вчителя чи бібліотекаря.
- Візьміть книгу про те, що вас особливо зацікавило при читанні газети.
- Цікаві статті складайте в окрему папку. Вони стануть у нагоді при підготовці повідомлення.
- Поділіться враженнями від прочитаного зі своїми друзями.

Ми багато дізналися про газети. В нас залишилися журнали. Що таке журнал?

Журнал - це також періодичне видання, що містить статті, матеріали або реферати на різні суспільно-політичні, наукові та інші теми, літературно-художні твори, що мають постійну рубрику. Журнали повинні бути «зброшуровані», тобто друковані аркуші скріплені в корінці.

Слово "журнал" прийшло до нас з французької мови, в перекладі означає "день", "щоденник". Журнали в Україні з'явилися в 19 ст. Вони за обсягом більші, ніж газети. В журналах багато малюнків, ілюстрацій, фотографій.

Журналів у нас в країні друкують дуже багато: для людей різного віку, на різні теми, для дорослих і дітей, для роботи, навчання чи відпочинку. Давайте зараз спробуємо згадати назви знайомих вам журналів.

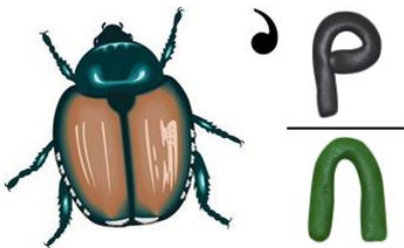

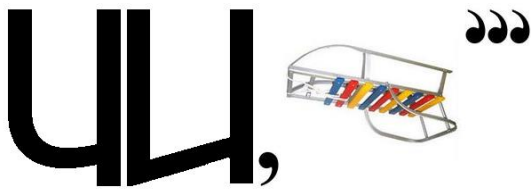

Звичайно, аби читання журнал не стало для вас простим переглядом яскравих ілюстрацій, потрібно знати декілька правил. Пропоную скласти пам'ятку читача, що допоможе вам у цьому.

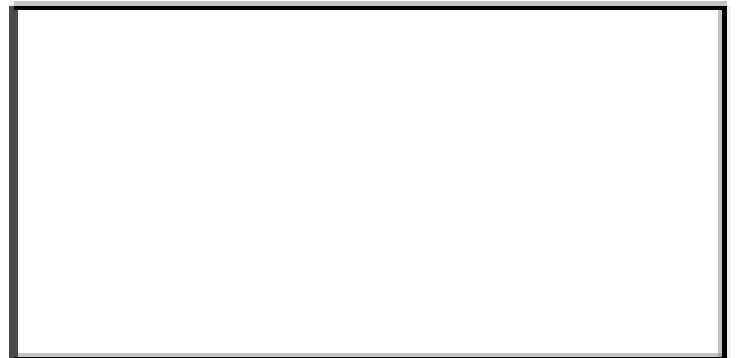
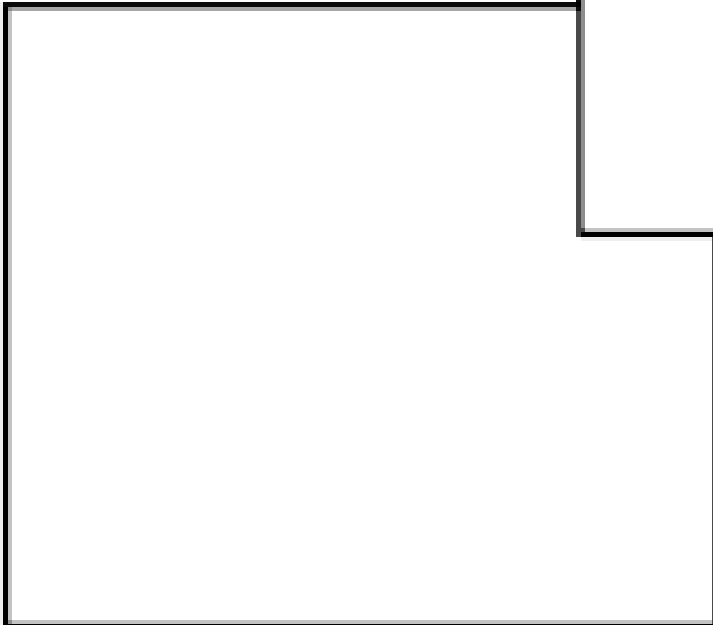
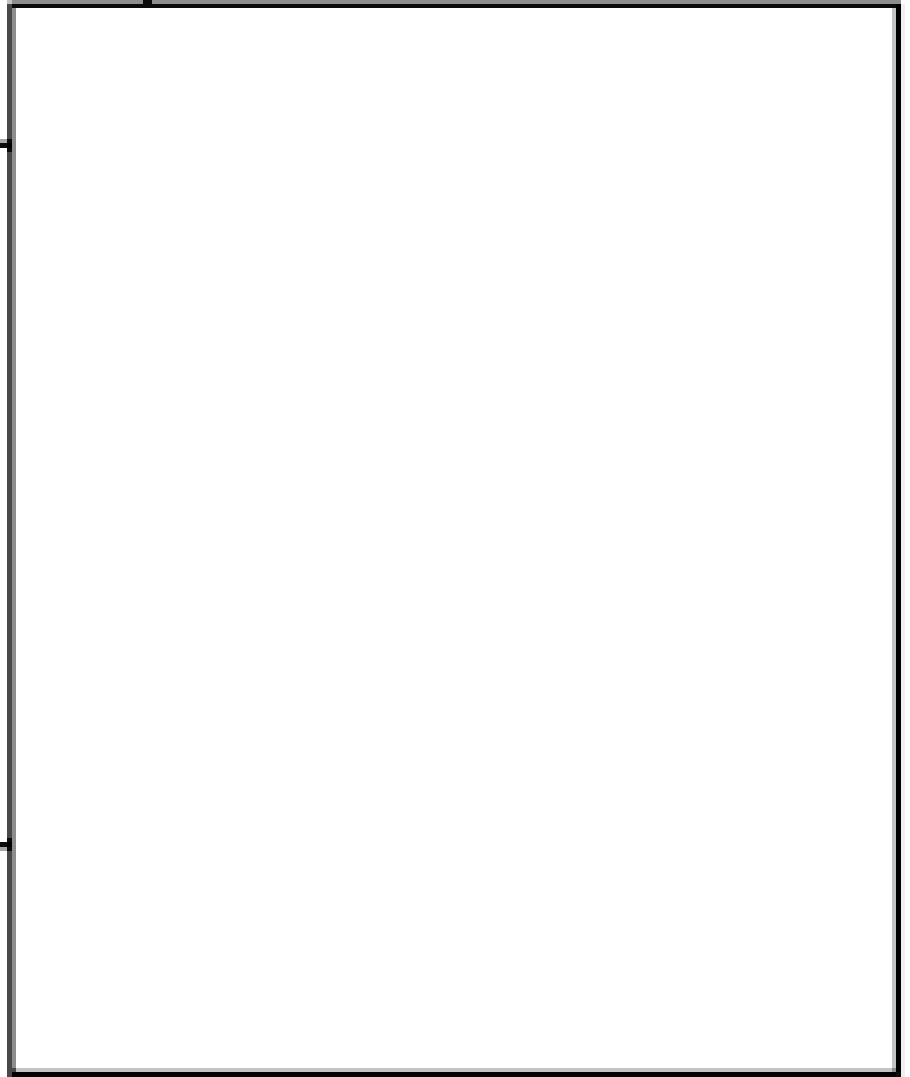
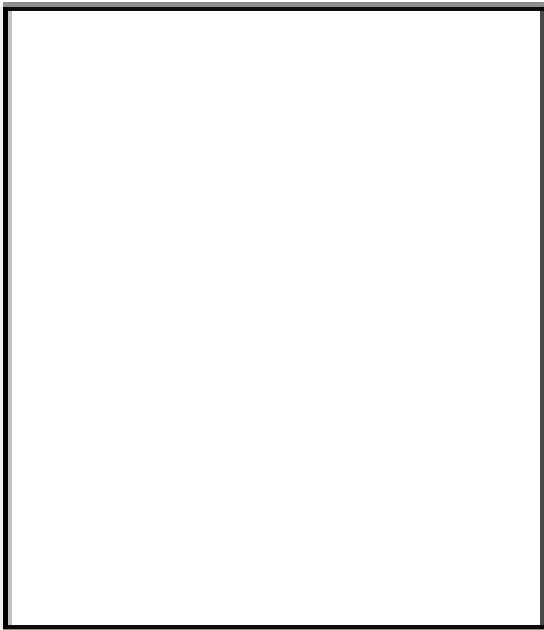
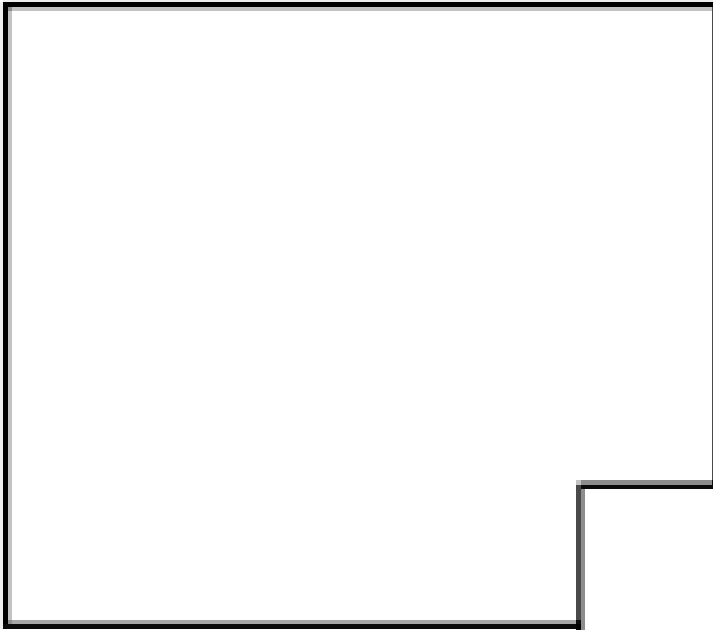
Складання пам'ятки читача

- 1) Журнал починайте читати з обкладинки.
- 2) Зверніть увагу на номер журналу, рік видання, хто і де видає журнал.
- 3) Прочитайте, для кого призначений журнал.
- 4) Уважно розглядайте кожну сторінку, прочитуйте її до кінця.
- 5) Якщо зустріли незнайомі слова, зверніться до словників, енциклопедій чи довідників.
- 6) Про прочитане розповідайте своїм друзям, обмінюйтесь думками з ними.

7) Поміркуй, як і де ти можеш використати знання, одержані з журналу.

Друзі, сьогодні ви дізналися багато цікавого про періодичні видання. Сподіваюсь, що ви все запам'ятали. Давайте перевіримо. Пропоную розгадати ребуси, які містять в собі зашифровані поняття що ви сьогодні чули.

 <p>Журнал</p>	 <p>Періодика</p>
 <p>Читач</p>	 <p>Газета</p>
 <p>Редактор</p>	 <p>Верстка</p>
 <p>Ілюстрація</p>	 <p>Оголошення</p>

Використані джерела:

Бібліотечні медіа уроки. Спільний проект Херсонської ОБД ім.Дніпрової Чайки, ЦДБ м.Херсон та бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів міста. [Електронний ресурс] : [сайт] – Режим доступу: <http://gorodmedia.blogspot.com/p/3.html> , вільний. — Назва з екрана.

Кульчицька Т. В. Періодичні видання для дітей : [Електронний ресурс] : урок / Т. В. Кульчицька // На Урок: освітній проект. — Електрон. текст. дані. — Режим доступу: <https://naurok.com.ua/bibliotechniy-urok-periodichni-vidannya-dlya-ditey-70393.html> , вільний. — Назва з екрана.

Росецька Т. М. Урок позакласного читання Країна дитячих журналів [Електронний ресурс] : урок / Т. М. Росецька // Всеосвіта. — Електрон. текст. дані. — Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/urok-pozaklasnogo-citanna-kraina-ditacih-zurnaliv-27706.html> , вільний. — Назва з екрана.

Цікаві факти про газети... [Електронний ресурс] : [пізнавальна інформація] // Все про все: регіональна щотижнева рекламно-інформаційна газета. — Електрон. текст. дані. — Режим доступу: <http://vseprovse.org.ua/cikavi-fakti-pro-gazeti/> , вільний. — Назва з екрана.

Укладач Н. В. Щука

Редактор О. К. Карпенко

Відповідальний за випуск Т. А. Жайворонок